

БУДИМИР
НОВАКОВИЋ

Ц/Б

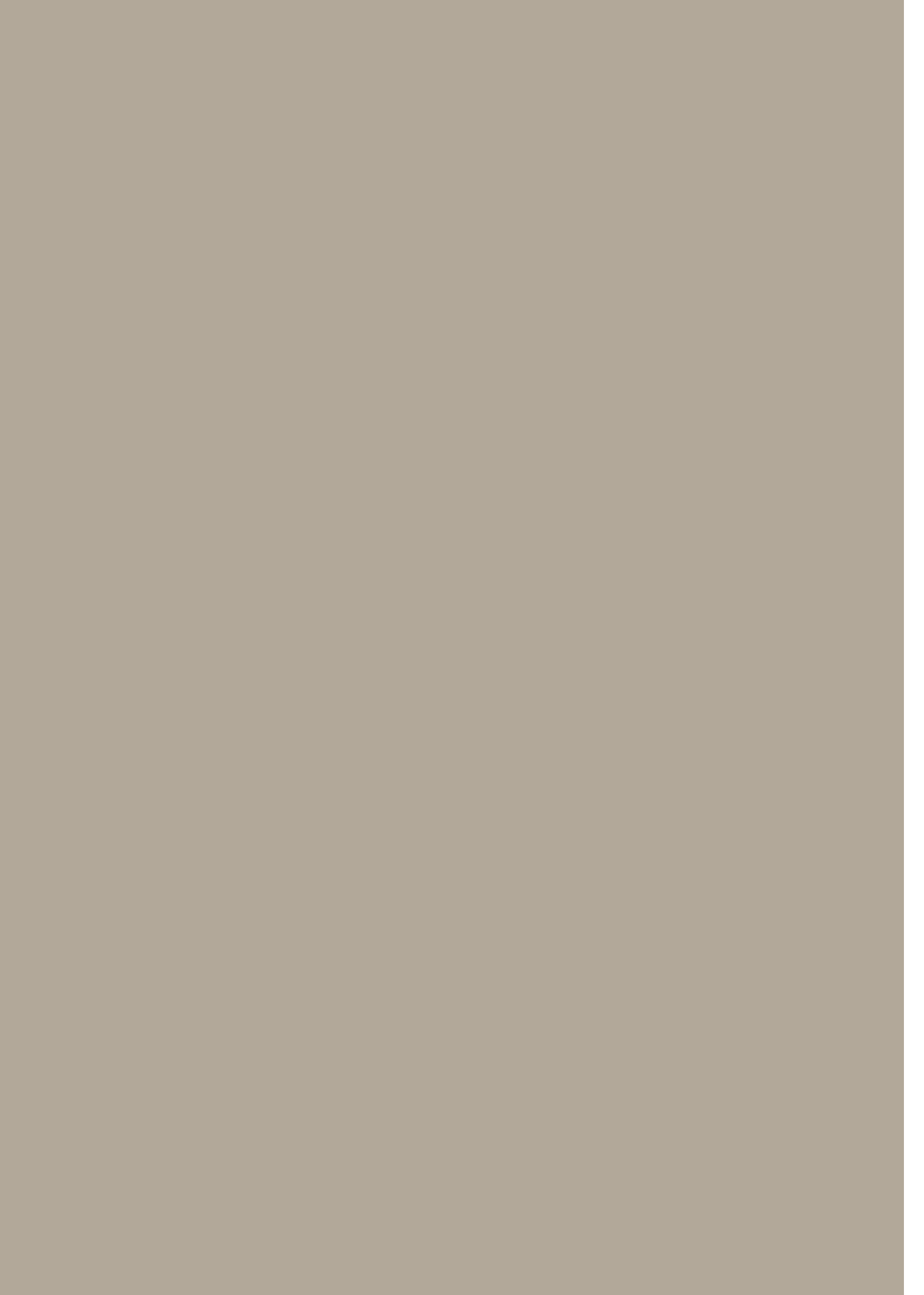
У КОЛОРУ

АБУЏА ДАНАС

PTC

Изложбени хол
Београд, Таковска 10

7. новембар
15. новембар 2014.

БУДИМИР НОВАКОВИЋ

Ц/Б

У КОЛОРУ
АБУЏА ДАНАС

PTC

Изложбени хол
Београд, Таковска 10

7. новембар
15. новембар 2014.

Издавач

Радио-телевизија Србије

За издавача

Никола Мирков, в. д. генералног директора РТС

Аутор изложбе и поставке

Будимир Новаковић

Аутор текста

Зоран Љ. Николић

Руководилац службе

Баштина и културна

продукција РТС

Момчило Дрињаковић

Одговорни уредник Галерије РТС

Петар Ђиновић

Лектор

Боја Јовчић-Талијан

Фотографије

Будимир Новаковић

Ликовно-графичко решење и припрема

Зоран Ђорђевић

Штампа

Штампарија РТС

Тираж

500

Београд, 2014.

Председник Савета РТС за ликовно стваралаштво

Никола Мирков

Извршни продуцент

Славица Стефановић

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

Када је Бог делио таленте, на Будимиру Новаковићу није штедео. Обично свака личност добије један дар који јој одреди живот, па јасно ходи управо ка смеру одакле је светлосни сноп обасјава. Тако су настајала дела многих људи од струке, заната или уметности. Околина би их тумачила уобичајеним речима како су просто били предодређени за свој посао, како су се вешто остварили у њему или како им је то била судбина и животни задатак.

Постоје и они други, чија је животна траса представљала паукову мрежу испреплетену многим раскршћима која су наводила и приморавала онога ко њоме корача да се одважи ка само једном циљу, а путник намерник би свом снагом хтео да се одупре животу у којем би опредељење за једну стазу коначно значило губитак оног духовног блага које би му донела друга путања.

Тренуци које је фотографским објективом овековечио Будимир Новаковић дело су човека који је прво био музичар, али је очувао статус државног репрезентативца у пливању. Био је илустратор, али су му у души већ биле маркиране визије здања која ће овековечити као архитекта. Био је писац, који је многим враћао осмех на лице и онда када су били убеђени да су га одавно изгубили на странпутицама суморне свакодневице, али је био и шеф бројних градилишта, када би оштро усмеравао извођаче да се ни за живу главу не играју кварећи његове јасне визије. Успео је да постане и отац петорице синова, али није испуштао фото-апарат из руку ни онда када је набавка једне такве справе значила оштро супротстављање жеља и могућности.

Био је све то и нашао је начин да баш све то и остане. Да сваку улогу, као стари мудраци, прво осмисли, а затим опредмети, стварајући бројаницу у којој није расипао године ни таленте, већ их је низао, савршено их уклапајући једне уз друге.

Буда воли Београд. Направио је две сјајне изложбе фотографија посвећене овом граду. Видео га је на типичан, 'будистички' начин. Једино место које, вероватно, воли још више јесте Лепенски вир. Због Дунава и магије ветрова која га наткриљује, као и свести да су духови предака свукуд око њега.

И шта се деси са таквим човеком, 'наоружаним' свим овим талентима, када га судбина упутује у Африку, тачније у Нигерију, тамо некуд где није ни прислањао прст на географску карту јер га је пут увек одвлачио на неку другу страну?

Судбина је чудо, а планирање прилично узалудан посао..., помислио је Буда, спаковао у путни кофер све своје таленте (мало је скакао по торби да би је ваљано затворио, али, срећом, имао је довољно габарита за тај одважни покушај), сместио је удобно своје фото-апарате (да бине, у том случају мало фетишизма не може да смета) и натоварио се љубављу коју, уосталом, увек носи са собом.

Јасно се сећам, баш тако је било.

Када се, после деветомесечног избивања вратио међу нас, своје пријатеље, био је препун прича о ономе шта је видео заронивши у афричку егзотику. Прилично несвесно, поново је пред нас 'просуо' резултате делања своја два талента.

Један се састојао из приповедања. Уследиле су Будине приче – дуге, раскошне у детаљима, духовите у коментарима и досеткама.

А други... Он је пред вама. Када се умири и ућути, Буда сву своју енергију сведе у један фокус. И тада, као кроз лупу све светло обруши у само једну тачку и посвети се тренутку њеног трајања. Фото-апарат учини оно 'клик' и тада фотограф надјача наратора, који је силно време потрошио на приповест коју је сликар сместио у трен. Истина, тај тренутак препун је колорита, контраста и неких других димензија, са којима се Буда све ово време вешто играо.

Тако је и ова изложба фотографија „Црно-бело у колору, Абуца данас“ настала не само као визија фотографа који уме да препозна тренутак и драгоценост предела који се напрасно појавио пред њим, већ човека који са својим раскошним животним искуством уме да држи фото-апарат, дубоко свестан какву магичну нараву има у руци.

Тако и прича о 'црно-белом у колору' није ништа друго него једноставан спој двеју најлепших људских особина, у које се Буда сјајно разуме: љубави и стварања.

Зоран Љ. Николић

О ИЗЛОЖБИ

Има један град у коме се *хвала и извините* увек изговара са осмехом.

Град чији је урбанистички концепт поставио чувени јапански архитекта Кензо Танге и који је у основној поставци био планиран за милион људи, а у коме данас живи око пет милиона становника. Град са широким булеварима и јасно дефинисаним зонама за градњу, у којима доминирају приватни инвеститори. Све грађевинске парцеле су ограђене оградом високом око два и по метра и на **свакој** огради се налазе котурови бодљикаве жице, развучени дуж свих зидова, или неколико редова затегнутих жица на којима је закачено упозорење да су жице под електронапоном. Борба против разбојништва и тероризма у Абуџи (и генерално у целој Нигерији) јака је и стална, али изгледа да је изрека *ко се чува, и Бог га чува* веома применљива у том граду. Језеро у непосредној близини града (мада је појам непосредне близине овде врло релативан), које се користи за водоснабдевање, могло би да подмири свакодневне потребе грађана, али будући да их има пет пута више него што је било планирано, вода је велики проблем. Зато се на сваком плацу поред главног објекта налази водоторањ направљен од челичне конструкције на који су постављена пластична бурад (капацитет од 5.000 до 20.000 литара) у којима са скупља вода, онда када наиђе у тај део града.

Други велики проблем је што је град (као и остатак државе) слабо електрифициран. Електрифициране су улице и булевари, мада се та светла ретко пале. Струје често нестаје, тако да они који користе персоналне компјутере обавезно морају да имају онај УПС уређај. Стога поред торњева за воду најчешће стоје и агрегати (на дизел-гориво), који се пале кад нестане струје. Нигерија је четврта земља у свету по богатству нафтом.

Абуџа је град у коме је максимална дозвољена брзина кретања моторних возила лимитирана на 100 km/h и где се брзина од 120 km/h толерише.

У том граду има више религија. Муслиманска и хришћанска религија су заступљене отприлике подједнако, како у целој земљи тако и у престоници.

У граду доминирају централна џамија, са четири минарета, која је видљива из свих делова града, и највећа католичка базилика, која годинама није могла да добије грађевинску дозволу јер је висином надмашивала споменуту џамију. Не зато што је пројектована да буде виша од џамије, него зато што се налази на брежуљку, па крст на торњу надвисује полумесец на куполи. Светски познати хотели као што су "Хилтон" и "Шератон" згодно су распоређени и налазе се у близини пословног центра, који је дизајниран по свим правилима модерне архитектуре.

Савезна Република Нигерија је федерација састављена од 36 држава и територије главног града Абуџе. Абуџа је модеран град у чије окриље је смештена са-

времена цивилизација заједно са традиционалном. Нигерија је најмногољуднија земља Африке и једна од десет земаља у свету са највећом популацијом.

Нигеријци су лепа људи... Жене су им лепе 'као грех'. Носе националну одећу, али пословни свет у облачењу прати светске трендове. Мушкарци углавном носе 'бабаригу', дугачку мушку хаљину беле боје или дезенирану, док се жене облаче у предивне колористичне хаљине, при чему око главе омотавају, на најневероватније начине, исти материјал од кога је хаљина направљена.

Живот Абуџе се одвија на улици... Имају уличне обућаре, фризере, маникире и педикуре, снајдере, куварице, пиљаре... Сваки припадник одређеног еснафа својим основним алатом производи ритмичке звуке, којима прати своје корачање и којим потенцијалним муштеријама, са друге стране оног високог зида, ставља до знања да је у њиховој улици.

Оно што сам приметрио, релативно брзо, било је да **све** боје, на људима тамне пути, светле, да имају једно необјашњиво луминисцентно својство. У почетку сам мислио да је то жеља и да се намерно бирају такви материјали, али ми није требало много да схватим како је то један феномен који сам, изгледа, само ја приметрио, с обзиром на то да су ме саговорници зачуђено гледали док сам покушавао да им скренем пажњу на тај детаљ.

Увече, срећујући фото-материјал снимљен тог дана, добијао сам потврду овог свог запажања. Гледајући фотографије које сам направио, приметрио сам (а надам се да ће и посетиоци изложбе то исто приметити) да боје на одевним предметима у комбинацији са тамном пути имају то што сам назвао луминисценцијом. Други детаљ који ми је привукао пажњу била је чињеница да, када уклоните ту боју која 'шљашти' са фотографије, имате утисак да гледате црно-белу фотографију у сепија нијанси.

Тај детаљ ми је помогао да врло брзо осмислим назив изложбе: "Црно-бело у колору, Абуџа данас".

Све ово до сада описано дочекало ме је тог фебруарског дана 2013. године када сам изашао из авиона. Оно што нисам знао, а што ми је одмах по приспећу саопштено, било је поражавајуће: у Нигерији је забрањено фотографисање на јавним местима, као и фотографисање људи! Испричано ми је и како је службеник Чешке амбасаде 'заглавио' пет дана у затвору а комплетна опрема му је конфискована.

Чврсто решен да по повратку у Србију направим изложбу о овој лепој епизоди у моме животу, које ради сам понео своју фото-опрему и поред оправданог страха од могућих последица, дозволио сам да искушење однесе превагу над страхом, те да се вратим кући са повећим бројем снимака.

АУТОР ИЗЛОЖБЕ

Будимир Новаковић, дипл. инж. архитектуре

Албино

Амалин 5

Банер

Бизнесмен

Дега мраз

Чувар

Долази олуја

Елџон Џон на ушима

Феми

Главни мајстор

Good night Abuja

Голман

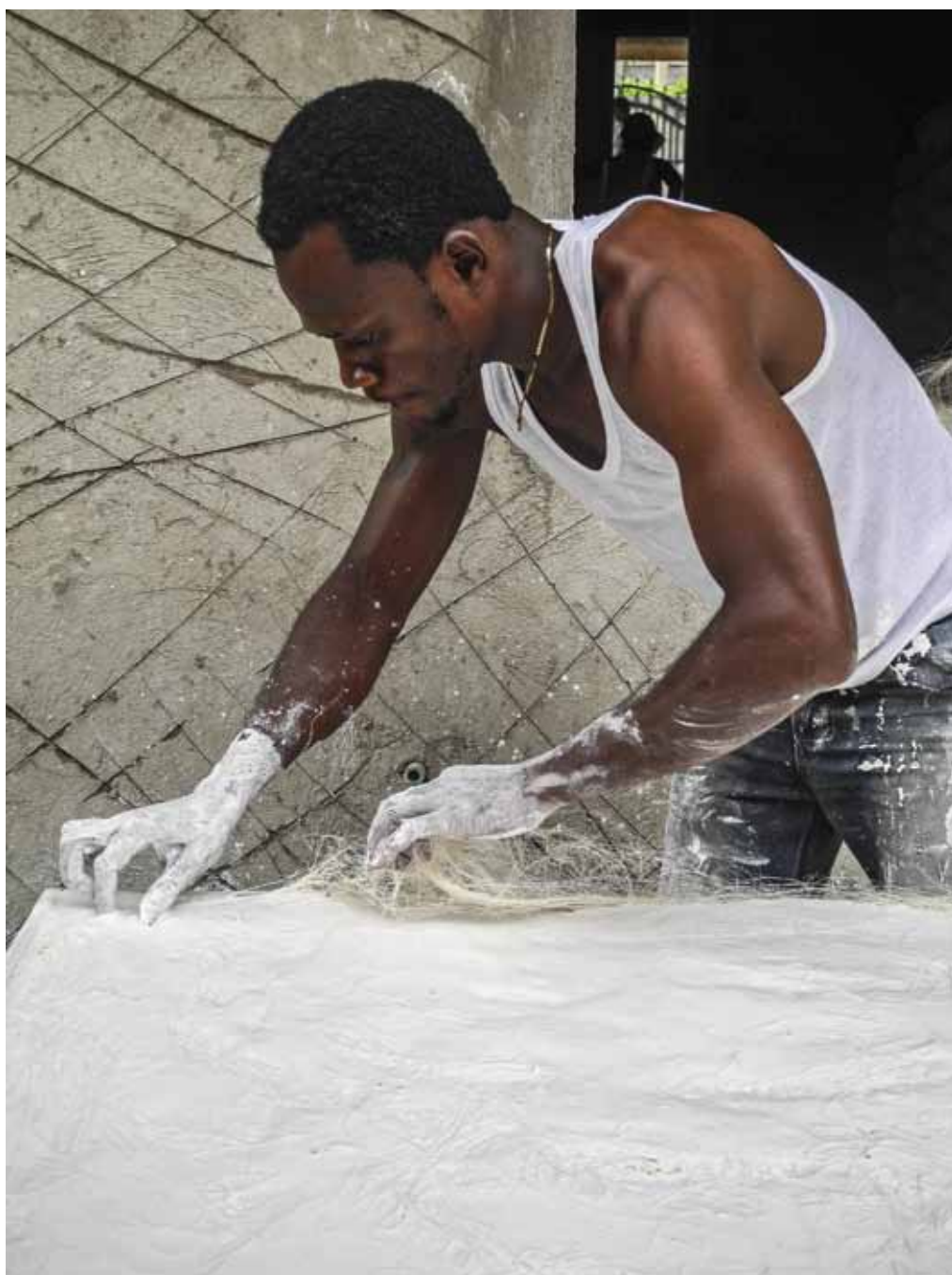
Грифовање армайуре

Клиња 2

Куварица

Гүйцэг

Камуфлиран

Кайљице

Мајка

Легао на йосао

Коншрола

Навијач Парџизана

Моніажа скеле

Newlook

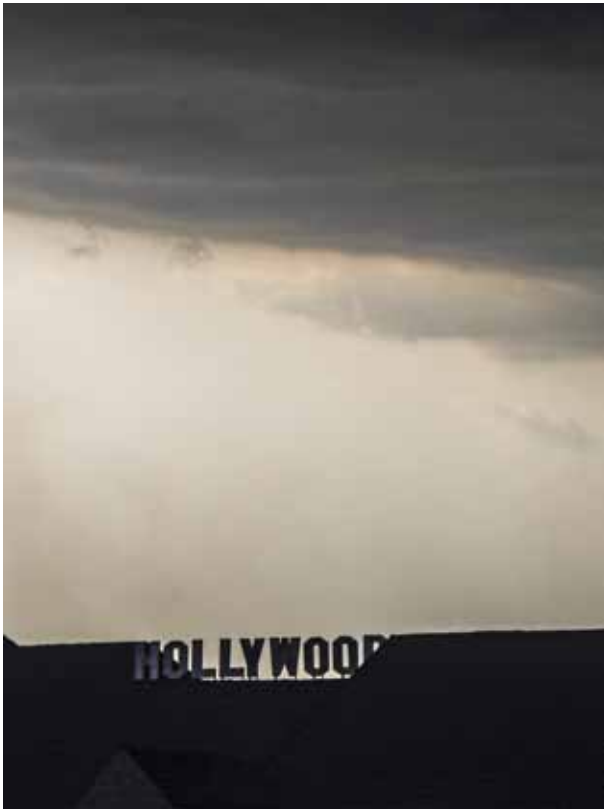
Незнанка

Нежность

Осмех

Олуја над Холивуд њансионом

Побегло сунце

Урамљен 2

Урамљен 1

Зидар

Пердашење зида

Прављење йлафонских йлоча

Пролејна фризура

Продавац манга

Продавачице кикирикија

Саобраћајка на њљуску

Сџубови у боји њоморанце

Улични обућар

Сушење веша

Сџој свејла

Сара и Судбина

Завеса од облака

Уснули зидар

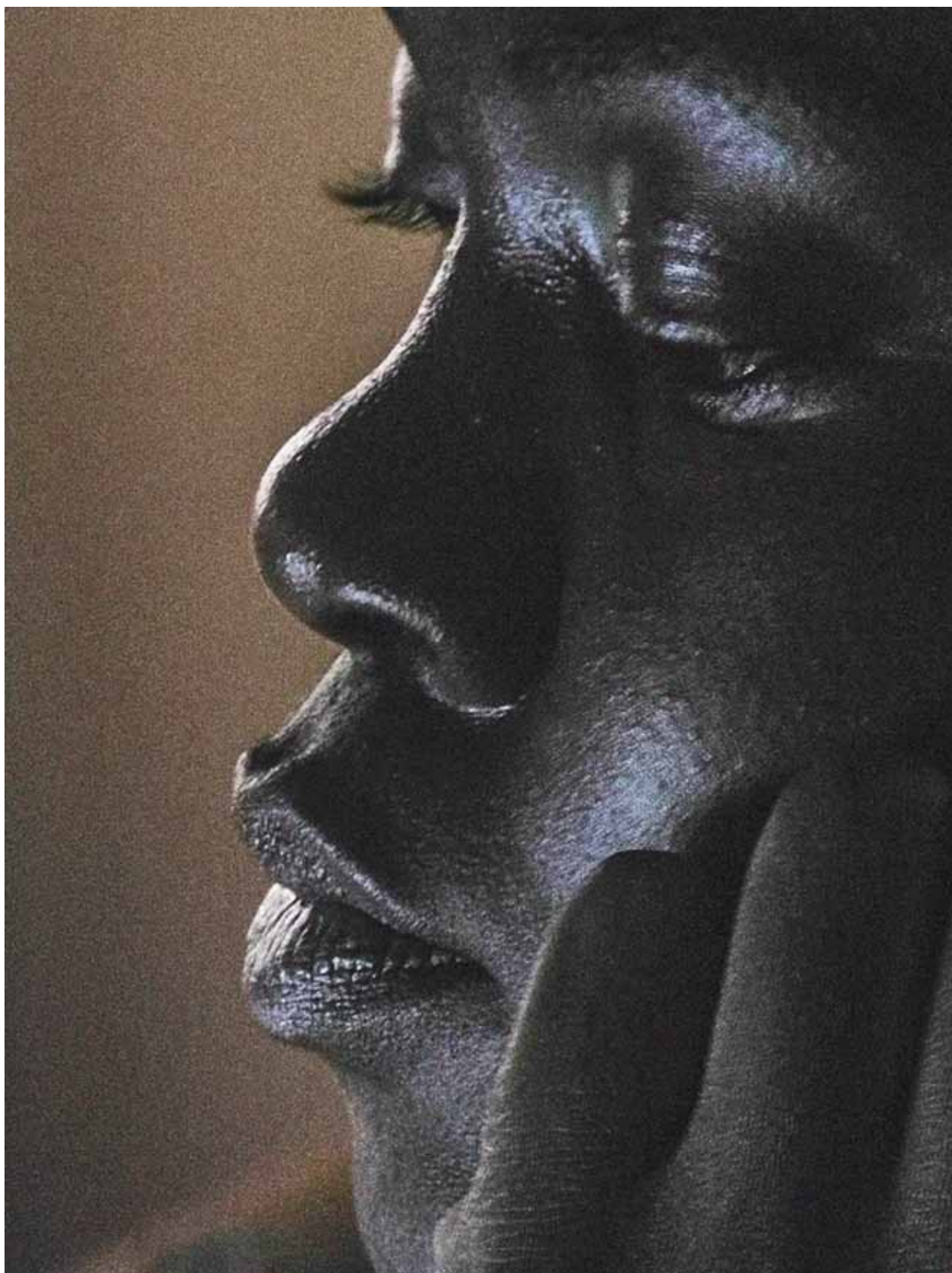
Слање йорукe

Зелена Сара

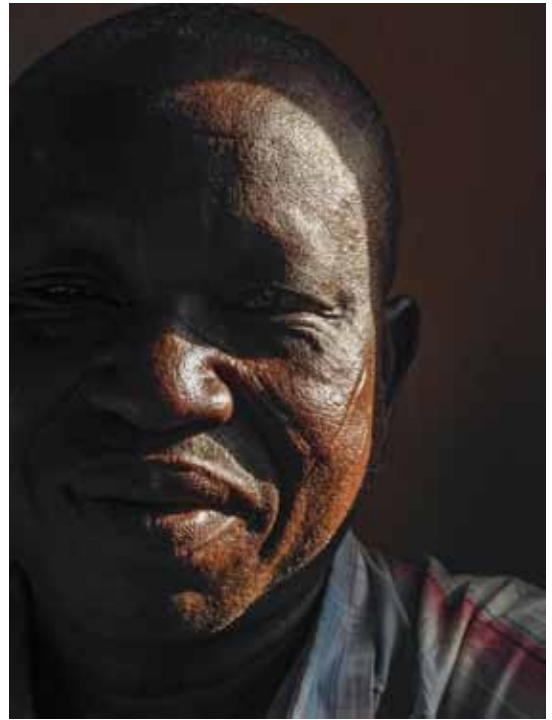
Шџрумф из Абуџе

Замишљена

Сеїа

Papa Sunday

Мајкл Џексон и пријатељи

Физикалац 3

STAR најбоље живо на свешу

Штирглање фасаде

Физикалац 1

Неразвојни

Физикалац 2

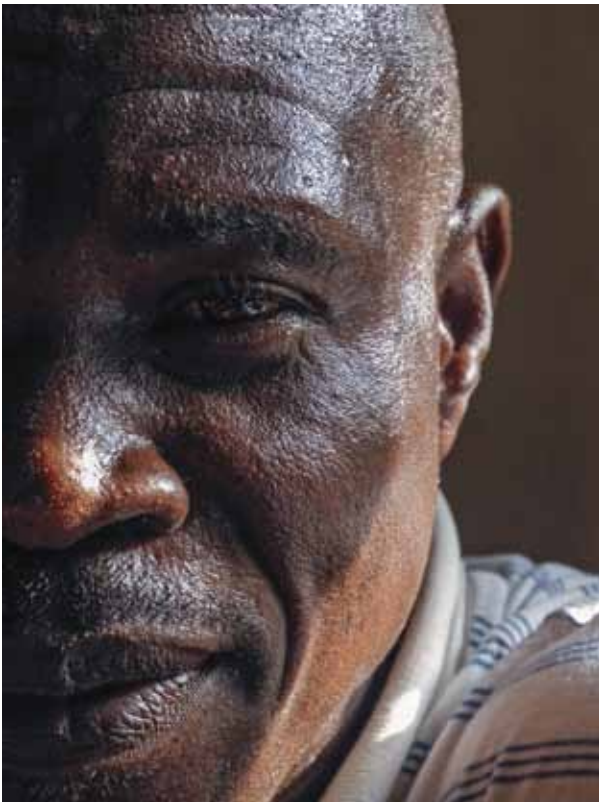

Без наслова

Физикалац 4

Џејмс Њесар

